

Till
Utbildningsdepartementet U2022/01678

Betänkandet Etableringsstopp för fristående skolor och fristående fritidshem med konfessionell inriktning U2022/01678

Svenska Kyrkans Unga lämnar härmed remissvar till förslaget om nya regler för skolor med konfessionell inriktning. Svenska Kyrkans Unga består av cirka 10 000 medlemmar i åldern 0-30 år. Svenska Kyrkans Unga organiserar kristna barn och unga i hela Sverige genom egna lokalföreningar inom ramen för Svenska kyrkan som kyrka.

Yttrande

Svenska Kyrkans Unga avstyrker förslaget om etableringsstopp för skolor med konfessionell inriktning.

Svenska Kyrkans Unga ställer sig positiva till förslaget om demokrativillkor samt skärpt tillsyn.

Svenska Kyrkans Unga ställer sig i övrigt bakom Svenska kyrkans och Sveriges kristna råds inlämnade remissvar.

Skäl för yttrandet

Enligt barnkonventionen artikel 14 och 27 har barn rätt till att uttrycka sin tro och att få andlig utveckling. Vi vill att Regeringskansliet aktivt skall ta detta i beaktning av den rättighet som många unga idag inte upplever. Sveriges Kristna Råd publicerade 2020 en forskningsrapport gjord bland kristna skolungdomar. Rapporten Unga troende i samhället (WENELL, 2020), visade att många unga troende är idag starkt utsatta för kränkningar och nedvärderande behandling i skolan på grund av sin tro. Förslaget om etableringsstoppet riskerar att öka stigmatiseringen av tro och inskränker därmed på den upplevda religionsfriheten.

Enligt barnkonventionens artikel 16 ska en konventionsstat som Sverige ge barn och unga rätt till skydd från miljöer som riskerar att skada barns hälsa och utveckling: fysiskt, psykiskt, andligt, moraliskt samt socialt. Rapporten från Sveriges Kristna Råd visar att en av fyra kristna ungdomar blir kränkta för sin tro av sina lärare. En farhåga som ett etableringsstopp kan innebära är att barns trygga platser över tid kommer att försvinna.

Vi tvivlar på att ett etableringsstopp medför positiva konsekvenser när det gäller barnets rätt till utbildning och möjligheten till sitt språk, sin religion och kultur.

Vi ser en problematik i att promemorian genomsyras av en negativ ton gentemot konfessionella fristående skolor och fritidshem. På s. 37 kopplas all konfessionell utbildning samman med extremist och terrorism i rubriken, när det längre fram i brödtexten framkommer att det endast var ett fåtal konfessionella skolor och fritidshem. Vi ser en möjlig lösning

på problematiken är genom ökad tillsyn och att tillsynen görs ofta och regelbundet av en och samma instans istället för flera olika.

En risk med ett etableringsstopp är när huvudman slås ihop med en annan verksamhet och blir på pappret en ny juridisk huvudman men i praktiken är det samma huvudman. Ett etableringsstopp medför där en svårighet och en problematik när pastorat i Svenska kyrkan slås samman då det på pappret blir en ny juridiks huvudman. På detta vis hindrar det konfessionella aktörer från att vara huvudmän för skolor som de har varit i flera år. En skola riskerar att tappa sin identitet vilket även skulle äventyra barns stabilitet och trygghet i utbildningen.

Förslaget om demokrativillkor kan bara anses positivt, bland annat för att det kan bidra till en skola byggd på tydliga demokratiska värderingar. Idéburna aktörer har ofta en grundläggande demokratisk ådra, likaså de allra flesta samfund som kan tänkas vilja driva skolor.

Utökad tillsyn av alla skolor med enskild huvudman kan också anses vara positivt, eftersom det i ännu större mån säkerställer alla barns möjligheter till en jämlik skolgång.

Svenska Kyrkans Unga vill slutligen uttrycka sin oro över att promemorians motiv inte förhåller sig till de konfessionella friskolornas verklighet utan verkar vara grundat i en vilja att göra religion till en privatsak som inte ska synas i det svenska samhället. Den i svensk grundlag, och i europalag, stiftade religionsfriheten måste få speglas i samhällsinstitutionerna, annars är det svårt att förstå hur lagarna efterföljs i dess rätta bemärkelser. Utöver det är det svårt att se hur utredningens slutsatser kan motivera de föreslagna lagändringarna. Svenska

Kyrkans Unga är frågande till om ett etableringsstopp är lösningen för de problem som promemorian beskriver om konfessionella friskolor. Att införa ett etableringsstopp är en enkel lösning på ett mer komplext problem gällande de befintliga föreskrifterna om ansökan om huvudmannaskap och konfessionella inslag. Vår undersökning hur likvärdig tillsynen är och om den lever upp till de befintliga kraven som finns. Att införa ett etableringsstopp för konfessionella friskolor och ändra skollagen gör att de konfessionella inslagen i utbildningen i praktiken försvinner. Att föra kontinuerlig dialog med skolorna och de som vill bli huvudman för en friskola och ständigt granska dem ökar kontrollen och insynen i undervisningen och utbildningen på dessa skolor vilket Svenska Kyrkans Unga tror är en bättre lösning än gällande lagförslag som presenteras i promemorian.

Referenser

WENELL, F., 2020. *Unga troende i samhället*. [Online]

Available at: <https://www.skr.org/wp-content/uploads/2020/02/20200219-rapport-unga-troende-i-samhallet-sveriges-kristna-rad.pdf>

[Använd 12 maj 2022].

Uppsala den 12 maj 2022

För Svenska Kyrkans Unga

Tova Mårtensson, förbundsordförande